

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Ioannis Berchmanni Flandro-Belgæ Religiosi Societatis Iesv

Cepari, Virgilio

Antverpiæ, 1630

Numquam in omni vitâ intermisit vllum conscientiæ examen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46083](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46083)

*Numquam
in omni vi-
ta intermi-
sit vllum
conscientia
examen.*

quam vel vnum aliquod horumce exami-
num vlllo abs se die fuisse suo tempore inter-
missum; quodque nec pretio, nec gratiâ, vel
examen, vel orationem, vel apertam illam
simplicitatem in detegendo se Superioribus
intermittere vellet. Sic habent eius verba:
*De medijs quibus Societas utitur ad finem suum
consequendum, magnifacio orationem, examen
particulare & generale, & candorem apud Su-
periores; nec recordor vquam me vllum ex
his omisisse, nec pro toto mundo omitterem.*
Quin & illud iam secum decreuerat, ne tum
quidem horum aliquid prætermittere, cum
vel æger lectulo teneretur: asseuerabatque,
his præfidijs, ad egregiam puritatem perfe-
ctionemque posse perueniri.

Reuertens aliquando è Patrum Professo-
rum Domo, quò se, ad audiendam Præpositi
Generalis adhortationem, contulerat, so-
cium ita temporis admonebat: Commo-
dum per viam conscientiam nostram ad cal-
culos vocabimus, nam in Collegio iam si-
gnum examini faciendo datum erit. Idem
alteri cuidam repetijt, dum fortè Dominico
die è SS. Trinitatis ad Pontem Sixti rediret;
quò, ad subseruiendum communioni Ge-
nerali, fuerat ablegatus. Quodam vacatio-
nis hebdomadaræ die, proximè prandij ho-
ram, in vineâ obambulans cum aliquot So-
daliis,

dalium, Mi frater, inquit, hoc tempore soleo
 breuiter rationem conscientiae à me exigere.
 & cum dicto discedens, quod dixerat facere
 instituit. Eaque libertate, per nullum huma-
 nitatis respectum, id genus leges obseruabat.
 De examine particulari ita sentiebat, vt dice-
 re soleret; nullum, eo constanter adhibito,
 praestantius praesentiùsve esse remedium aut
 vitij excindendis, aut virtutibus inferendis:
 ipseque ad ritè id obeundum, duabus se re-
 bus excitabat: in primis, exemplo S. IGNA-
 THII, Lutetiae operam litteris nauantis, qui
 summam id curam, inter studendum, exercebat.
 Deinde etiam cogitando, quanti id examen
 fecissent semper primi Societatis nostrae Pa-
 tres. Ipse autem ad amissim praeccepta Re-
 gularumque omnes, quae huic examini faciendo
 S. IGNATIUS in libello Exercitiorum suorum
 praescripsit, sequebatur. Si verò, aut per cau-
 sam, aut per obliuionem, vnum aliquod eo-
 rum neglexisset; praeterquam quod certam se
 ipse poenam mulctaret; vltro etiam apud Su-
 periores aut Praefectum conscientiae accu-
 sabat. Quam rem, vt cautior in posterum
 redderetur, pro freno & calcari sibi esse asse-
 rebat. Praeterea, eo ipso die quo examen istud
 coeperat adhibere vitio alicui aut prauae pro-
 pensioni excindendae, exempli gratia, elatio-
 ni animi; simul actus duos virtutis contrariae,

nimirum demissionis, manè vnum, de prandio alterum, incipiebat exercere. Die sequenti binos item ampliùs eiusdem virtutis actus; die tertio, geminos iterùm alios adiungebat; qui numerus adeò excrescebat, vt in decades multas perueniret. planè vt mirum sit, mentem tot alijs rebus fatigatam non grauiùs ab eo læsam fuisse. Eadem verò ratione virtutum actus multiplicabat, quoties virtuti alicui adipiscendæ per id examen incumberebat. Præsidio horúmce trium examinum (quæ magnâ animi contentione diligentiaque quotidie exercebat) perfectam sui cognitionem nactus, præueniebat minimas etiam cogitatuunculas, ac motus quoscumque primores, & affectus propensioneque: quæ omnia scripto adnotabat.

*P. Marcus
Vandoorne.*

*Numquam
scrupulo-
rum mo-
lestis ia-
tatus.*

Quamuis autem res ipse suas acriter admodum minutatimque excuteret, mentis nimirum puræ adeò ac teneræ, vt Præfecti confessionibus eius audiendis vix culpæ vllius reum comperirent. Tamen, vt illi affirmant, & ego ab eo accepi, numquam molestis vllis scrupulorum religionibus fuit agitatatus: ac sodali cuidam suo asseruit, se numquam anxietatis huiusmodi sensum vllum percepisse. Quod quidem magnum mihi visum in eo est, qui res suas omnes adeò perspiciebat accuratè, vt non modò appenderet actio-